

CAPITOLUL V

DESCRIEREA FLOREI PAJIȘTII

Pentru determinarea compoziției floristice au fost efectuate relevee floristice după metoda geobotanică. Prin această metodă, compoziția floristică se studiază într-o suprafață de probă pătrată. Numărul suprafețelor de probă este de 3 pentru suprafețe de până la 100 ha de pajiște și de 35 pentru cele de peste 100 ha.

Suprafețele de probă se aleg parcurgând pajiștea pe diagonală și se delimitează cu țărushi porțiuni cât mai uniforme din punct de vedere floristic. Țărushii rămân pentru întreaga perioadă de vegetație, urmărind aspectele sezoniere sau fenologice. Mărimea suprafețelor de probă este de cel puțin 100 mp. După delimitarea suprafețelor de probă se trece la întocmirea fișei geobotanice sau a releveului notându-se:

- *localitatea;*
- *data;*
- *suprafața probei cercetate;*
- *modul de folosire a pajiști cercetate;*
- *suprafața de probă;*
- *altitudinea;*
- *expoziția;*
- *înclinarea terenului;*
- *solul;*
- *apa freatică;*
- *înălțimea plantelor (cm);*
- *acoperirea generală (%).*

După această etapă se trece la determinarea speciilor întâlnite în interiorul fiecărei suprafețe de probă și se înregistrează în fișa geobotanică pe grupe după criteriul botanicoeconomic și anume:

- *graminee*
- *leguminoase*
- *cyperaceae și juncaceae*
- *plante din alte familii botanice*
- *mușchi și licheni*
- *specii lemnoase.*

Pentru mai multă exactitate se cercetează și suprafețele limitrofe, iar speciile întâlnite în fitocenoză, dar în afara suprafeței de probă, se notează la sfârșitul listei floristice. Ordinea speciilor în cadrul fiecărei grupe se va face în funcție de dominanța lor.

După înscrierea speciilor în fișe, în dreptul fiecărei specii se trec principalele caracteristici: abundența, dominanța, frecvența și fenofaza.

Abundența (A) reprezintă numărul de indivizi dintr-o specie; care se apreciază vizual în procente sau note (15) sau prin numărarea acestora (de obicei în suprafețe de 1 mp în 34 repetiții).

Dominanța (D) reprezintă gradul de acoperire a solului de masa aeriană a plantelor apreciat vizual și exprimat în procente sau note. Dominanța se poate referi la toate plantele și în acest caz se vorbește de „acoperire generală” sau la fiecare specie în parte „acoperire specifică”.

De regulă dominanța și abundența se exprimă asociat după scara lui Braun Blanquet:

- specii reprezentate prin indivizi rari, cu acoperire sub 1%;
- indivizi mai numeroși, dar cu o acoperire mică, de 1-5%;
- indivizi abundenți, cu o acoperire de 5-25%;
- indivizi abundenți, cu o acoperire de 25-50%;
- indivizi abundenți, cu grad mare de acoperire de 50-75%;
- indivizi foarte abundenți, cu grad de acoperire de 75-100%.

Pentru calcularea indicilor sintetici este necesar, pentru fiecare specie, să se aprecieze gradul de acoperire în procente (A%).

Frecvența reprezintă modul de răspândire a indivizilor unei specii în suprafața de probă. O specie poate fi reprezentată mai mult sau mai puțin în cadrul unui anumit areal:

- specii doar prezente,
- specie prezentă în 1-20% din suprafața,
- specie prezentă în 21-40% din suprafața,
- specie prezentă în 41-60% din suprafața,
- specie prezentă în 61-80% din suprafața,
- specie prezentă în 81-100% din suprafața.

Fenofaza este faza de dezvoltare în care se află indivizii unei specii la data la care se fac observațiile.

Fz / plantele se află în stadiul vegetativ, **f1** / plantele sunt înflorite, **frt** / plantele cu fruct.

O pajiște naturală bună trebuie să aibă o bună densitate și o compoziție botanică echilibrată.

Densitatea este considerată bună când golurile sunt puține sau deloc, mijlocie când sunt până la 20% goluri, sau slabă.

Conform compoziției sale botanice o pajiște poate fi de tipul:

- *G* bogată în graminee,
- *L* bogată în leguminoase,
- *E* echilibrată,
- *D* bogată în diverse „alte specii”.

După întocmirea fișelor geobotanice, acestea se centralizează și apoi se grupează pe asociații și se întocmește tabelul asociației.

Calculul VP se face astfel:

$$VP = IPC (\%) \times IC / 5$$

unde:

VP - indicator valoare pastorală (0-100);

PC - participare în covorul ierbos (%) indiferent de metoda de determinare (AD, P, Cs, G);

IC - indice de calitate furajeră;

După determinarea indicatorului de valoare pastoral prin împărțirea la 5 a punctajului obținut din înmulțirea PC x IC, acesta se apreciază astfel:

- 0-5 pajiște degradată;
- 5-15 foarte slabă;
- 15-25 slabă;
- 25-50 mijlocie;
- 50-75 bună;
- 75-100 foarte bună.

Indicele obținut pentru VP are valori de la 0 într-o păște fără valoare furajeră, până la 100 pentru o păște semănată (ideală).

Următorii indici ecologici utilizați în lucrare sunt cei nominalizați de ELLEMBERG (1974) pentru Europa Centrală, cu adaptările făcute pentru flora țării noastre.

Indicii de umiditate (U) se notează de la 0 la 6 și reprezintă specii de plante:

- *amfitolerante* 0;
- *xerofite* 1;
- *xeromezofite* 2;
- *mezofite* 3;
- *mezohidrofite* 4;
- *hidrofite* 5;
- *ultrahidrofite* 6

Indicii de temperatură (T) se notează de la 0 la 5 și reprezintă specii de plante:

- *amfitolerante* 0;
- *hechistoterme (criofile)* 1;
- *microterme* 2;
- *mezoterme* 3;
- *moderat termofile* 4;
- *termofile* 5

Indicii de reacție a solului (R) se notează de la 0 la 5 și reprezintă:

- *plante eurioice (amfitolerante)* 0;
- *specii foarte acidofile* 1;
- *acidofile* 2;
- *acidoneutrofile* 3;
- *slab acidoneutrofile* 4;
- *neutrobazifile* 5;

În urma releveelor floristice întocmite, pe păștile aflate în proprietatea **Asociației Vulturul Cetariu**, jud. Bihor, s-au determinat mai multe specii de plante cu grade diferite de acoperire după cum sunt prezentate în releveele sintetice de mai jos.